

Gazeta Aradului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Disolvarea Uniunii maghiare din Cluj.

Incheierea așteptată și logică a atitudinii lipsite de cea mai elementară politețe a baronului Josika și a „Uniunii maghiare”, cu prilejul vizitei M. S. Regina, la Cluj, a fost disolvarea acelei Uniuni ce făcuse proba definitivă că nu-și înțelege nici menirea, nici scopul în care fusese înființată.

Desființarea Uniunii maghiare nu se datorește însă faptului că membrii Uniunii au aprobat, fără de nici o restricție, atitudinea lipsită de ori ce cuviință a președintelui ei, față de Suverana României și într-un moment când întreaga populație din Cluj ținea să prezinte grațioasei noastre Suverane omagiile sale de admirațiune și respect.

Ori cât de urâtă ar fi fost purtarea Uniunii maghiare și aceea a conducătorului ei autorizat, nu credem că s'ar fi luat dispozițiunea disolvării numai pentru motivul acesta ale unei ținute, ce din punctul de vedere al moralității și al curtoaziei, lăsase atâta de dorit.

Adevăratul motiv al disolvării Uniunii maghiare a fost faptul că în urma celor petrecute și a anchetelor și cercetărilor ce au avut loc, s'a dovedit că Uniunea nu fusese înființată conform prevederilor legii și că prin urmare ea nu avea drept de existență întru cât nu funcționa în mod legal.

În această lipsă de îndeplinire a formelor legale, autoritățile competente au văzut cu drept cuvânt, dorința expresă a conducătorilor și a membrilor Uniunii, de a lucra în ascuns și de a urmări o activitate ce nu putea să fie de cât periculoasă statului, întru cât ea nu fusese supusă controlului obligator al organelor de stat.

La această considerație fundamentală se mai adăugau încă alte câteva considerațiuni de o deosebită importanță.

În primul rând, s'a reușit să se stabilească, în mod neândoelnic, că la baza acestei Uniuni exista dorința de a se lucra numai în folosul regimului trecut și în acela al familiei de Habsburg ceea ce făcea ca instituția să fie o primejdie perpetua pentru interesele naționale românești.

Uniunea maghiară, înființată în condiții nelegale și aproape pe furis, fiind expresiunea câtorva voinți interesate și ostile statului român, nu putea să pretindă și să aspire la dreptul de a înfă-

țișa în acelaș timp nevoile și aspirațiunile tuturor claselor sociale ale minorităților etnice maghiare, ale cărora interese sunt în mod real atâta de diferențiate de acelea ale unei caste de bogătași și latifundiați maghiari.

Această prăpastie ce există între inițiatorii și membrii Uniunii maghiare și între clasele naționalităților etnice ungurești, s'a manifestat, până la evidență, cu prilejul conflictului ivit între marea masă a minorităților și între reprezentanții Uniunii, în chestia refuzului atâta de urât și de inexplicabil al dlui Josika de a asista la serbările date în onoarea Suveranei.

Atât opinia publică maghiară cât și presa maghiară au blamat cu hotărâre și în mod public purtarea Uniunii și pe aceea a președintelui acesteia, stabilind astfel că nu există între instituție și între minoritățile maghiare, nici o comunitate de aspirații și vederi.

Dezavuată în acest fel și redusă la proporțiile unei înjghebari inexistente, ca folos și periculoasă ca tendință, „Uniunea maghiară” se înfățișa opiniei publice ca un organism parazitar, periculos societății.

Concluzia se impunea dela sine; suprimarea grabnică a unei alcătuirii politice nelegale, periculoase pentru români ca și pentru maghiari și partizană hotărâta a unei opere de distrugere și anarhie.

Disolvarea Uniunii maghiare nu înseamnă nici pe departe că s'ar fi dat vre-o lovitură liberei dezvoltări a minorităților etnice, s'au că s'ar fi adus vre-o atingere ori cât de mică dreptului de organizare al acestora.

Conform angajamentelor luate și socotite necesare chiar de către Statul român, acesta recunoaște nevoia dezvoltării, pe toate terenurile, a minorităților etnice maghiare, sub egida protecției a statului român.

Această dezvoltare însă și această organizare necesară a minorităților trebuie făcută și desăvârșită în cadrul legilor și ținându-se seamă de înaltele interese ale națiunii românești.

O asemenea dezvoltare armonică va fi primită și susținută ori când, cu toate mijloacele, de către statul român.

Ori ce încercare însă, ascunsă și rău intenționată, în felul aceleia a Uniunii maghiare, fondată în disprețul legilor, constituie o primejdie națională și ea merită să fie redusă la neputință, cu mijloacele cele mai severe.

Generalul Lecca.

În conformitate cu înaltele interese ale armatei noastre, comandamentul diviziei de vânători, părăsind Oradea-Mare, se stabilește, pentru a doua oară, la Arad.

Această schimbare de reședință a comandamentului diviziei a întâia vânători, vestită în întreaga țară românească, oferă încântătorului Arad, selecta satisfacție de a primi, din nou, în sânul său, pe generalul Lecca Aristide, soldatul de strălucită carieră, a căruia activitate militară a umplut cu glorie și cu lumină, câteva pagini mărețe ale războiului național.

Soldat prin temperament și educațiune militară, generalul Lecca, s'a relevat încă de la începutul viforoasei acțiuni a României, nu numai ca unul din șefii creșcuți într'o serioasă disciplină și cultura teoretică ostășească, ci și ca un conducător de unități cu efective impozant, pe care nu-l poate consacra general adevărate, de cât atmosfera câmpurilor de bătălie, inițiativele juste și imediate, sub presiunea necrutătoare a pericolului cum și ace a fină, misterioasă și debordantă de capricii liniei a frontului, ce abate în momentele decisive curajuri și inteligențe militare încercate și face să se năruie reputații stabilite și recunoscute energii.

Faptele de arme, în elocvența lor militărească, vorbesc însă mai limpede de cât ori ce afirmări.

La începutul războiului, la Uz, într'o situațiune desperată, colonelul Lecca este chemat să ia comanda unei unități cu efective de divizie și aceea, cu toată prezența, la comandamentul de acolo, a atâtor șefi mai vechi și mai ridicați în grad.

Situația s'a schimbat de o dată, prin minune; trupele inamice se retrag sub presiunea ofensivei și o singură zi de luptă, aduce sute de prizonieri.

În retragerea în spre Moldova, generalul Lecca, primește misiunea complicată și de mare încredere, de a acoperi retragerea trupelor tot timpul; în epoca de strălucire ia parte la luptele de la Mărășești, ocupă apoi cu divizia sa Cernăuții și de acolo, este chemat de urgență să elibereze Transilvania.

Comandantul diviziei întâia vânători, începe atunci cel dintâi, opera vastă istorică de desrobire a Ardealului, ale căruia lanțuri cad cu sgomot în lumina baionetelor și în ovațiile populațiunii liberate.

Trufia maghiară reclamă însă o pedeapsă și crearea de garanții măntuitoare și atunci, după marele lupte de la Tisa, onoarea ocupării Budapestei revine tot diviziei întâia de vânători.

Ce a făcut în atâtea lupte și în atâtea situații, divizie, șef și ofițeri, ne-o spun rezultatele strălucite ale luptei și toți aceia cari alături, toată campania, de generalul Lecca, au văzut sincer în acesta, sângele rece și bravura personificată, calmul plin de îndrăzneală în decizii și repede și fulgerătoare înțel gere a situațiilor de ansamblu.

Cu prilejul primei sale treceri prin Arad, generalul a dat dovadă de calități limpezi organizatoare, și orașul care îi cunoaște tactul, afabilitatea, dar și energia ostășească, orașul care i-a păstrat o simpatie și frumoasă amintire, salută azi pe generalul Lecca și îi urează activitate rodnică și prelungită rămânere între zidurile lui.

O constătuire la ministerul de externe în chestia situației din Ungaria.

(Prin fir special)

București. — În legătură cu situațiunea din Ungaria determinată de aventura lui Carol de Habsburg a fost ieri la ministerul de externe o constătuire a dlui Take Ionescu, ministru al afacerilor streine cu reprezentanții diplomați ai Angliei, Franței și Italiei și în urmă cu al Jugoslaviei și Cehoslovaciei. Dnii Deering Daeschner și Martiu Franklin au fost primiți împreună.

În urmă d. ministru Take Ionescu a primit din partea micii antante pe ministrul cehoslovac și pe d. Ciolac Antici, ministrul Jugoslaviei.

Seara imediat d. Take Ionescu a avut o învedere cu d. general Averescu.

Declarațiile conducătorului socialist Ledebur.

Paris. — Leaderul socialist independent, Ledebur, intervievat de ziarile franceze a declarat că regretă înceteala cu care se desfășură ideile democratice în Germania. El constată că singurele partidele socialiste au putut să deoace ultima tentativă a loviturii de stat, încercată de reacționarii bavarezi. Iar mai departe spune că Germania are datoria imperioasă de a reface regiunile devastate și că în acest sens acordul dela Wiesbaden este un act fericit.

Ledebur, recunoscând că majoritatea populațiunii din Silezia superioară vorbește limba poloneză a adăogat că Germania trebuie să execute în tocmai deciziunea consiliului Ligei națiunilor.

Atitudinea guvernului austriac față cu evenimentele din Ungaria.

(Prin fir special)

Viena. — La o constătuire cu ziaristii din Viena, consilierul de stat Ludwig a declarat următoarele:

Cu privire la pozițiunea Austriei față de evenimentele care se desfășură în momentul de față și în cea mai apropiată vecinătate, guvernul austriac trebuie să urmărească după cum a făcut-o și până acum, o pregătire pentru orice surpriză eventuală. În cazul când s'ar ivi un conflict între Ungaria și celelalte state din vecinătate nu rămâne pentru Austria altceva de făcut, decât păstrarea celei mai stricte neutralități. Deși nu credem în eventualitatea acestui conflict, totuși guvernul austriac va trebui să facă tot ce-i stă în putere pentru ca teritoriul austriac să nu sufere și influența evenimentelor în curs să atingă Austria cât mai puțin.

În acest senz guvernul austriac a făcut demersul pe lângă statele interesante.

Semnarea acordului italo-rus.

(Prin fir special)

Roma. — „Messagero“ anunță că în cursul acestei săptămâni va avea loc semnarea acordului italo-rus. Din partea Italiei va semua Dela Toreta, iar din partea sovietelor Worowski.

Acordul cuprinde abținerea dela orice acțiune dușmănoasă și dela orice propagandă între cele două țări: repatrierea italienilor cari locuiesc în Rusia; Italia nu va mai participa la blocusul contra Rusiei; vapoarele italiene și rusești se vor bucura de aceleași avantagii pe care le au vapoarele streine în posturile celor două țări; persoanele admise în Rusia vor putea să importe în Rusia tot felul de mărfuri exceptând alcoolul; guvernul se va abține să ceară remiterea valorilor și depozitelor care se găsesc în Italia și cari aparțin reprezentanților fostului regim.

Acordul încheiat va intra imediat în vigoare.

INFORMAȚIUNI.

— A. S. Principele Carol a trecut ieri seara, la Timișoara, prin Arad pentru a primi acolo pe Suverana Greciei care vine la București pentru a fi aproape de Principesa Elena, moștenitoarea Tronului și care, după cum se știe, nu este complet restabilă.

— Astă seară are loc prima reprezentație dată de artiștii Teatrului Național din București, în frunte cu d. Soareanu.

Se reprezintă piesa „Institutorii“ jucată cu enorm succes la București. Biletele sunt aproape în întregime vândute.

Societatea românească ar trebui deci să grăbească, pentru a vedea pe renumitul artist bucureștean.

— Sindicatul ceferiștilor italieni s'au declarat liber de ori ce adheziune la internaționala a treia din Moscova.

— Ultimatul Micii Antante, către Ungaria, a rămas după câte se anunță, în suspensie, din cauza intervenției Marilor Puteri.

— Condițiunile financiare ale exregelui Carol fiind foarte încurcate, Elveția a cerut Ungariei să recunoască datoriile făcute, acolo, de fostul suveran.

— Din isvor cehoslovac, se anunță că răspunsul Micii Antante, de conferința ambasadurilor, ar fi sosit în capitalele interesate.

Se crede, referitor la această chestiune, că revendicările guvernelor din Praga și Belgrad au fost primite, în parte. În sensul acesta Marea Antantă, în caz când Ungaria ar refuza până la sfârșit să împlinească strict condițiile ce i-au fost puse.

— Congresul ținut la Praga de comuniștii cehi, germani, slovaci, maghiari, polonezi și ruteni a hotărât să înființeze partidul comunist unificat din toată Cehoslovacia prin fuzionarea tuturor organizațiilor politice profesionale.

— Partidele slovace au făcut declarație în sensul căroră s'au manifestat în contra Habsburgilor și pentru complectă integritate a statului cehoslovac. Presa cehoslovacă se ocupă pe larg de atitudinea maghiarilor din Cehoslovacia ale căror vederi și directive sunt în conformitate cu interesele naționale cehoslovace.

— O importantă mișcare s'a făcut în administrația județului Satu Mare și Solnoc Dobâca.

— Ziarul „Voința“ anunță că doamna Aca de Barbu, cunoscuta soprană dramatică, ale căreia succese strălucite în toate orașele Ardealului, au fost pe larg discutate de presă, acuma cât-va timp, a fost arestată de către autoritățile maghiare în trecerea sa prin Budapesta, pe când se întorcea spre țară din Viena. Guvernul român pus în curent cu acest fapt a cerut de urgență guvernului maghiar să se repare greșala săvârșită și să se puie de urgență în libertate excelenta cântăreață română, arestată de poliția din Budapesta.

— Se anunță din Belgrad că regele Alexandru al Sârbiei, Prințul Paul și președintele consiliului de miniștri, d. Pasici au sosit alaltăieri seară la Belgrad. Regele se găsește în condițiuni excelente în ceace privește sănătatea sa.

— Ziarul italian „Ideal Nazionale“ arată într-o dare de seamă că operațiunile din Asia mică au costat pe Grecia 3 miliarde, la care trebuie să mai fie adăogat și costul materialului de război cumpărat în ultimul timp dela englezi și care se va ridica la cel puțin încă un miliard.

— La Cluj a avut loc o întrunire a țărăniștilor. Au vorbit Dnii Iuniân, Bogdan Duică și alții.

— Până la noi dispozițiuni contingentul 1920 inclusiv ardeleni, bucovineni și basarabeni se menține sub arme, astfel după cum s'a anunțat.

— La Botoșani a avut loc un congres al partidului liberal.

— În a doua ședință a Consistoriului superior bisericesc, au fost aprobate mai multe manuale religioase de școale. În urmă s'a discutat chestiunea taxelor pentru oficiile de cult.

— Presa sârbă consacră articole elogioase ședinței parlamentului sârb în care s'au făcut ovatii României și Cehoslovaciei, față de atitudinea energică arătată de acestea, în chestia aventurii exregelui Carol.

— D. Marghiloman a făcut, la Iași, declarație referitor la situația politică.

— D. Brătianu și Maniu au fost primiți în audiență de M. S. Regele.

— Mersul trenurilor al C. F. Arad—Podgoria pentru sezonul de iarnă va intra în vigoare Duminică 6 Noembrie în modul următor:

Plecarea din Arad dimineața la orele 5:30, 8:30, după amiazi la orele 1:20 și 5:20.

Plecarea din Pâncota dimineața la orele 5:20, 8:28, după amiazi la orele 1:15 și 5:15.

Plecarea din Radna dimineața la orele 5:40, 8:45, după amiazi la orele 1:40 și 5:40.

— Biroul populației a fixat ca ultim termen pentru prezentarea locuitorilor cari nu sunt înscrși încă în registrele acestui birou, ziua de 5 Noembrie.

Se vor prezenta până la acest termen locuitorii din:

Circ. I. Str. Simeon Balint și cei neprezențați din această circumscripție având ultimul termen de prezentare până la 5 Noembrie a. c. inclusiv.

Circ. II. Cei neprezențați urmează a se prezenta până la data de 5 Noembrie a. c. Cei cari se vor mai prezenta după acest termen și cari nu se vor prezenta vor fi strict pedepsiți.

Circ. III urmează a se prezenta locuitorii din Str. Sava Raicu și Str. Mihai dela 27 Oct., până la 30 Oct., iar dela 31 Oct., până la 3 Noembrie aceia din Str. Nicolae și dela 5 Noembrie aceia din Răzvorul Pășunii (Legelösor) După acest termen cei neprezențați vor fi strict amendați.

— Printr'un decret al guvernului grec se interzice înțrarea în Grecia a mărcilor, coroanelor, livrelor turcești, leilor și levei. Deasemenea se interzice exportul și tranzitul aurului și argintului.

— Guvernul francez a refuzat să permită înțrarea lui Saliapin în Franța.

— Ieri a avut loc cea dintâi dezbateră în cauze de abțicere de locuințe, la judecătoria de ocol din Arad. Judecătorul de ocol d. Ludor Szele a pronunțat sentința în sensul că proprietarii chirișul neînvoindu-se a-i plăti chiria urcată, au în drept să abțică locuința.

— D. Teodor Mihali, vicepreședintele senatului și președintele comisiunii de lichidare și unificarea care din Ardeal a fost primit în audiență la Regele în palatul dela Cotroceni, unde a fost reținut la ceai.

— După o telegramă din Budapesta, exregul Carol de Habsburg a fost transportat, Marți seară la Dunaföldvár pentru a fi imbarcat pe un vas englez.

— În insula Vancouver din Oceanul Pacific în urma căderilor de ploii și zăpezii s'au produs inundații grave. Regiunea Britania—Beackville a fost complet inundată. 50 case și două poduri pe calea ferată s'au prăbușit. Sunt 35 dispăruți.

— O telegramă din Moscova anunță că aca s'a publicat decretul relativ la recrutarea a claselor.

— Poincaré fostul președinte al republicii franceze a plecat la Londra.

— S'au luat dispoziții pentru repararea tuturor vagoanelor trenurilor accelerate și personale.

— Direcțiunea C. F. R. din Arad va funcționa în scurt timp funcționarea și în locul ei va funcționa un inspectorat de mișcare cum este în Oradea și Satu-Mare.

— S'a hotărât ca în viitor să funcționeze toată țara numai 7 direcțiuni regionale ale căreia ferate române. Trei în Ardeal și patru în celelalte ținuturi ale țării.

x Dr. P. Robescu, director de spital, ordinar zilnic dela 8—9 și 2—4, în Bulev. Regina Maria 24, Palatul Neuman.

Congresul partidului socialist francez.

(Prin fir special.)

Paris. — Astăzi s'a continuat ședința congresului partidului socialist francez la care asistă și delegați streini.

Ledebur socialist independent german declară că nu voiește să sfătuiască pe socialistii francezi că neavând pretențiuni în felul dictaturii dela Moscova, crede că ar fi necesară solidaritatea între socialisti pentru salvarea păcii în întreaga lume. Partidul socialist german trebuie să combată spiritul imperialist și militarist care n'a dispărut încă în mod complet din concepția guvernului german. Socialistii tuturor țărilor trebuie să contribuie la acest efort.

Oratorul speră că comuniștii vor recunoaște șoseala și vor reintra în sânul internaționalei.

Delegatul Georgiei a stigmatizat bolșevismul o politică antimuncitorească, care a înflăcărat țara.

Socialistul francez Longuet a criticat comunismul.

Delegatul Grumbach citind fragmente din discursurile șefilor bolșevici ai Rusiei arată falimentul comunismului în Rusia.

Programul săptămânal al Cursului liber de seara, Arad.

Joi orele 7—8 Limba română (cursul funcționarilor). I. Alfabetul; pronunțarea. Profesori: I. Dabiciu, I. Mager. Limba română. II. Repetarea materiei din anul trecut. Prof. D. Lazăr Băsculeț.

Vineri: Limba română. Curs public. (orele 7—9). Alfabetul, pronunțarea. Prof. D. Lazăr Băsculeț. Limba franceză. I. Pronunțarea literilor și digramilor. Prof. Dna Lucia V. Babescu. Limba franceză. II. L'histoire de la langue française. Prof. D. Jean Decamp.

Situația în Caucaz.

Londra. — Prin tratatul din Kars, guvernul din Angora și-a asigurat o hegemonie asupra țărilor din Caucaz, dar bolșevicii contrariu dispozițiilor din acel tratat și caută să-și întindă influența cât mai departe spre Asia mică. Guvernul turcesc speră că bolșevicii vor obține ca turcii să cedeze regiunea Kars Armeniei, dar delegația din Angora a respins propunerile rusești în această chestiune și rușii dorind ca trupele kemale să respecte frontiera rusească, când sovietele vor retrage trupele spre frontiera românească sau vor abandona Armenia. Acum se anunță că turcii intenționează să înainteze spre Baku de unde bolșevicii vor căuta să concentreze trupe pe frontul de vest.

Președintele Harding pentru încetarea războaielor.

Newyork. — Președintele Statelor-Unite a făcut un discurs la Alabama, în care a adresat un apel cald către toate națiunile în favoarea stabilirii păcii.

Între altele președintele a spus: Aș vrea să văd mai multă fraternitate între națiuni și sper că toată inima că va veni ziua când poporul Statelor-Unite adresându-se tuturor popoarelor din lume le va putea cere în mod cinstit să înceteze războaiete și să nu dorească cuceriri. Sunt conștient că și acum suntem pe cale să facem un pas înainte pe calea civilizației.

Desmintirea mobilizării bulgare.

Sofia. — Știrea răspândită în presa streină asupra pretinsei mobilizări a două divizii bulgare și aceea a unui nou atentat a cărui victime au fost doi miniștri și un general, nu corespund realității.

(Prin fir special.)

TELEGRAMME.

(Prin fir special.)

Condițiile de pace ale adunării naționale din Angora.

Angora. — Adunarea națională s'a declarat gata de a încheia pacea cu toate puterile afară de Grecia, sub anumite condițiuni printre care mai principale sunt: neutralitate în conflictul turco-grec și recunoașterea independenței complete a Turciei.

Parlamentul englez aprobă politica guvernului în chestia irlandeză.

Londra. — În ședința camerei comunelor după discursul lui Lloyd George, moțiunea depusă de un oarecare număr de deputați unioniști contra politicii guvernului în chestiunea irlandeză a fost respinsă cu 439 voturi contra fiind 43.

D. Asquith a declarat că gestul opozițiunii liberale în favoarea guvernului înseamnă numai aprobarea politicii guvernului în chestia irlandeză și nu încrederea totală pentru guvern.

Kemaliștii fac pregătiri pentru o nouă ofensivă.

Constantinopol. — Din Angora vine știrea că acolo au loc mari pregătiri pentru o nouă ofensivă pe care ar prepara-o Kemal.

Toate drumurile și șoselele au fost reparate. Podul de peste Sangarios a fost de asemenea reparat, iar contingentele de noi voluntari și recruți sporesc trupele kemaliste. Dacă în cursul iernii nu va interveni pacea ne putem aștepta la noi lupte în primăvara anului viitor.

O cerere a deputaților otomani din Grecia.

Atena. — Deputații otomani din parlamentul grec au cerut guvernului să ridice starea de asediu din Tracia. D. Kartali a răspuns că nu se poate ridica deocamdată această măsură din cauza bandelor de comitații, bulgare, care năvălesc mereu pe teritoriul grec.

Condițiunile acordului anglo-irlandez.

Londra. — „Daily Chronicle” anunță că Lloyd George a declarat în camera comunelor că condițiunile esențiale ale acordului anglo-irlandez sunt suveranitatea regelui și un tratament just pentru Ulster.

„Daily Express” crede a ști că irlandezii vor insista asupra modificării frontierelor Ulsterului preconizând un plebiscit.

Situația pe frontul grecesc.

Atena. — Ziarele află dintr'o sursă militară autorizată că situația frontului de luptă e cât se poate de satisfăcătoare. Armatele au organizat noi pozițiuni cu o luptă surprinzătoare și în așafel încât orice încercare inamică e cu desăvârșire împiedecată. Ca dovadă sunt rezultatele tuturor ultimelor atacuri inamice.

Conferința din Portorose.

Portorose. — Conferința a numit 3 comisiuni pe care le-a însărcinat cu studiarea chestiunilor relative la problema economică a poștelor, telegrafelor și telefoanelor și la transporturi. Comisiunile sunt prezidate de comandorii Lucio și Grotoria, delegați italieni, și de un reprezentant al statelor succesoare ale Austro-Ungariei.

Japonia și conferința din Washington.

Newyork. — Corespondentul agenției „Associated Press” care se află pe bordul vaporului „Kashima-maru” împreună cu delegații japonezi la conferința din Washington a anunțat printr'o radiogramă că amiralul Kats a declarat că Japonia e gata să și reducă flota, dacă puterile vor ajunge la o înțelegere la conferința din Washington.

Londra. — Times află din Newyork că Tokugama membru al delegațiunii japoneze la conferința din Washington a declarat că Japonia speră în mod ferm, că chestiunea chino-japoneză nu va intra în cadrul problemelor care vor fi discutate de conferința din Washington și a adăugat că Japonia preferă să fie lăsată să tranșeze ea singură această chestiune.

Declarațiile dlui Stambolinski.

Sofia. — La o întrunire a majorităților parlamentare bulgare, d. Stambolinski a declarat că în Elveția i s'au propus împrumuturi foarte avantajoase. D. Stambolinski a mai declarat cu această ocazie că Pașici nu pare de loc a fi prietenul unei apropieri între Serbia și Bulgaria.

Tratatul președintelui reichului cu partidul poporanist.

Berlin. — Deputatul Stresseman, șeful partidului poporanist a remis președintelui reichului o scrisoare prin care arată că partidul poporanist respinge hotărârea luată ieri în cursul conferinței dintre șefii partidelor socialiste democrat, centrist și poporanist și președintele reichului.

Astăzi dimineața a continuat conferința, dar nici la aceasta nu s'a ajuns la un rezultat.

Expulzarea mitropolitului grec din Rodos.

Atena. — Ministrul Italiei, d. Montana a declarat dlui Kurtali, ministru de externe, al Greciei, că expulzarea mitropolitului grec din Rodos nu constituie un act de ostilitate din partea Italiei, ci o măsură de siguranță pentru liniștea internă a insulei.

Hotărârea conferinței muncii.

Geneva. — Conferința muncii a hotărât cu 74 voturi pentru și 18 contra ca să înscrie în regulamentul orelor de muncă în agricultură, în ordinea de zi a viitoarei sesiuni.

Comisiuni speciale vor examina chestiunea somajului în agricultură, protecția muncitorilor agricoli, învățământul tehnic, garantarea drepturilor de asociațiune și coalițiune, repaosul săptămânal și chestiunile cerzei și cărbunelui și chestiunile maritime.

Declarațiile ministrului cehoslovac. Tusar.

Berlin. — Ministrul Cehoslovaciei Tusar într'un interviu pe care l-a acordat agenției „Telegraf-Union” a declarat că mica antantă reclamă executarea în întregime a tratatelor de pace. Cehoslovacia nu se gândește de loc la constituirea faimosului Coridor pentru a se uni cu Jugostavia, cuprinzând și Ungaria occidentală. Neurmărind nici o idee de cucerire, Cehoslovacia cere numai desarmarea Ungariei și înlăturarea Habsburgilor după stipulațiunile prevăzute prin tratatul dela Trianon.

D. Tusar desminte svonul că chestiunea Ungariei ar fi provocat divergențe serioase între mica și marea antantă.

O notă alui Krasin către lord Curzon

Londra. — Krasin a adresat o notă lordului Curzon în care desminte că bolșevicii ar fi împușcat pe ofițerii și subofițerii din armata lui Wrangel, care s'au întors în Rusia. El cere să se facă o anchetă în această privință și guvernul britanic să indice sursa care l-a informat de acestea. Totdeodată îl anunță că guvernul rus a aflat din Danemarca că guvernul britanic ar fi trimis 800 soldați din armata lui Denikin la Vladivostok. Totodată Krasin cere lordului Curzon să-i comunice ce intenționează să facă guvernul englez cu soldații din armatele rusești care au luptat în contra sovietelor și care se găsesc acum în coloniile engleze.

Mișcare pentru formarea unui guvern de coaliție în Rusia.

Londra. — „Daily Telegraph” primește știrea din Moscova că din nou a început să se vorbească despre intențiunea bolșevicilor de a forma un guvern de coaliție. Nu mai încapă în doială că Lenin și Trozki au priceput că muza pe care au pus-o pe comunism a fost perdată. Cu toată puterea de care dispune Lenin, el are foarte mulți dușmani.

Acum a început lupta între cele două grupări din partidul comunist. Decretul care oprește pe comuniști de a lua întreprinderi în arândă a fost luat din inițiativa cecștilor cari vor să înăsprească astfel lupta împotriva noii burghezii în formație.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

CINEMATOGRAFE.

Copilul înghețat poezia baronului Iosif Eötvös în film în „Apollo“ în 1, 2, 3 Noembrie. Noi cei ce am umblat oarecând în școli e maghiare cunoaștem duioasa și dureroasa poezie a unuia dintre cei mai nobili poeți. Copilul rămas singur, fără sprijin pe lume ne mai putând suporta suferințele durerile pământeste în naivitatea lui sufletească, se duce să se roage la mormântul mamei sale, doar va afla ceva scut și scăpare. A aflat . . . adoarme pe mormânt și visând de o lume fericită . . . îngheață și nu mai are dureri, nu mai știe ce e suferința. Prelucrarea pentru filme splendidă pătrunzând orice suflet curat, care simte pentru cei orfani și răomani pe lume.

Inimă de copil, dramă în 4 acte în „Urania“ în 1, 2, 3 Noembrie. Scriitorul englez a scris un admirabil roman pentru copii cu titlul de sus; acesta s'a reproduș în filmul acesta. Un deputat parlamentar are doi copii. Unul nestanic și unul blând. Cest blând este de regulă victima nestănciilor celui mai mare. Tatăl său îl ține strict, iar muma-sa îl desmerdă într'una. Urmare, că cel mai mare nu se astâmpără și duce în primăjii din ce în ce mai mari pe frate-său mai mic, până în tine o pătește și el rânindu-se cu prilejul unei expediții noi de moarte. Acum se împacă cu soarta văzând că strictetea tatălui său a fost la loc, care cu toate aceste îl iubea.

Teatrul APOLLO.

In 1, 2, 3 Noembrie
Marti, Miercuri, Joi
Poezia baronului Iosif Eötvös.

Orfanul înghețat

Poezie în 4 acte.
Compusă pentru film de Eduard Sas.

Teatrul URANIA.

In 1, 2, 3 Noembrie
Marti, Miercuri, Joi,
Romăul lui Montgomery pentru copii.

Inima de copil.

Roman pentru copii în 4 acte de Iosif Pakots.

MICA PUBLICITATE.

Casă cu trecătoare str. Tribunalul Axente și Piața peștelui No. 12 de vânzare eventuel cu magazia de coloniale și locuință. Informațiuni la Haber strada Unirei 4-5. 475

Ludovic Losonczy Arad

Gluvaergiu și Ceasornicar. ♦ Piața Avram Iancu No. 1.

Mare asortiment de verighete de logodnă, oroloage de buzunar și de perete argintarii. Cumpără aur pentru un prețuri urcate.

Dacă ai mănăcirime sau bubite pe piela cumpără alifia

Scaboformat dr. Flesch

vindecă sigur, n'are miros și nu murdărește hainele. Un borcan mic 8 lei, un borcan mare 12 lei, borcan pentru o familie 20 lei, Prav «Scaboform» la alifia 4 lei. De vânzare, în toate farmaciile. Depozit principal și pentru revanzători, la farmacia «Ingerul alui Emeric Kain, (fost) Arad, în celțul dela Calea Banatului și piața Avram Iancu.

Cel mai ieftin izvor de cumpărare pentru sezonul de toamnă este prăvălia de modă

„STRASSER“

vis-a-vis de biserica Lutherană

In atențiunea

457

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wiegendorf, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

CSETEY și SEITZ

MAGAZINA DE FER. SCULE DE MA-SINI și METALE ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand nrul. 14. (Boros Béni-tér).

Berger & Eichner Arad

Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 3.
Mare magazine de manufactura

Agencia de publicatii «Az Est» Târgul-Mureș.

Vine iarnă!

Cele mai fine esențe

de rom și lichioruri, indispensabile în menaj. Recomandăm indeosebi esența noastră de rom incomparabil de fină

Albert Bürger

fabrică de chemicalii, Târgul-Mureș.

Cooperativa de Consum și Valorificare a Reuniunii Agricole din Județul Arad.

Coloniale ferărie rechizite economice și sămânțe. 442

Antistia comunală a Circ. I.

No. 23261-921.

Hotărâre.

Ioan Niculescu loc. în Râmnicu-Vâlcea cere permisiune de stabiliment pentru înființarea unei fabricii de tăbăcărie pe imobilul dintre: Piața Cetății vechi Str. Granitei și str. Corăbiei.

Pertractarea la fața locului să fixează pe ziua de 5 Noembrie 1921 ora 11 a. m. în înțelesul § lui 27 al art. de lege XVII. din 1884 la care invit pe cei interesați cu acea că planul și descrierea tehnică să poate privi la Antistia comunală a circ. I. până la 4 Noembrie 1921 numai între oarele oficioase și eventualele observațiuni se pot însinua tot acolo în scris iar verbal la pertractarea la fața locului căci întru cât nu se vor înainta nici un fel de observațiuni și nu se va ivi nici un fel de împedcământ de vre unui public pe baza §-lui 30 al legii mai sus citate vei elibera permisiune de stabiliment cerută.

Despre ce se avizează partidă oficiului orășanesc, Dl. Medic Șef orășanesc, jurist consultul orășanesc, comandantul pompierilor orășanești Emeric Zádor directorul mașinarilor orășanești, Administrația Gazeta Aradului, Aradi Hirlap cu acea că prezenta hotărâre să publice pe cheltuala partidei în rubrică „Publicațiune“.

Arad, la 21 Octomvrie 1921.

(ss) Pocioianu m. p.
șeful circ. I.

Rum și Tea

calitatea cea mai bună se află la drogeria
Vojtek și Weisz Arad

FRĂȚII NEUMAN

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină — ARAD

Pivniță

(podrum) potrivită pentru încăpătoare pentru una mie hectolitri strada Unirei nrul 4-5

De închiriat la KORNIS Bulevardul Regele Ferdinand nrul 14

Cele mai bune

SĂTE ȘI PERI

să află la Ludovic Lehel & Co

Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér). No.

Fleiszig și Hirschfeld

mărunișuri, galaxie și Tesaturi engleze

Marfă de Viena a sosit

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér.)

Carol Andrény

și fii Mare depozit totfelul de mașini agricole și ferărie.

Agencia de publicatii «Az Est» Târgul-Mureș.

Livrăm

Unsoare de piele

calitate dinainte de război, galben sau neagră, în ambalaj de 20

Albert Bürger

fabrică de chemicalii Târgul-Mureș

Răspândiți

„Gazeta Aradului“